

Til høringsparterne og andre læsere på høringsportalen

J.nr. 25-810-000010

Ref.: jafrei

Dato: 3. februar 2026

Høringssvarnotat - udkast til afsnit om tilknyttede virksomheder og bedrifter i vejledninger om konditionalitet på hhv. miljøområdet og dyreområdet for 2026

Udkast af 5. januar 2026 til afsnit om tilknyttede virksomheder og bedrifter i vejledninger om konditionalitet på hhv. miljøområdet og dyreområdet for 2026 blev sendt i ekstern høring med høringsfrist den 19. januar 2026. Dette notat omhandler høringssvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringssvar fra Landbrug & Fødevarer.

Høringssvar	Styrelsens bemærkninger
<p>Nr. 1 - generelt</p> <p>Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse er Kommissionens nye tolkning i direkte modstrid med den afklaring, der kom fra Europa-Kommissionen i forbindelse med indførelsen af styrelsens ekstra kontrol af bagvedliggende ejerforhold (den såkaldte omgængelskontrol) efter Rigsrevisionens kritik i 2021. Her kontrolleres og sanktioneres der ikke på tværs af CVR-numre, medmindre en bedrift er blevet kunstigt opdelt med det ene formål at skabe en støttefordel.</p> <p>Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse fremstår hjemlen til opstramningen ikke entydig, og vi er derfor helt uforstående overfor, hvordan Europa-Kommissionen pludselig er kommet til et helt andet resultat. Med udgangspunkt i ovenstående opfordrer Landbrug & Fødevarer fortsat til, at SGAV udfordrer Kommissionens tolkning på højest mulige niveau.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i vejledningen.</p> <p>I 2024 konkluderede EU-Kommissionen, at det danske kontrolsystem ikke gjorde det muligt at fastslå det fulde omfang af landbrugernes landbrugsaktivitet, og at det derfor ikke er muligt at foretage en fuld kontrol af alle støttemodtagerens landbrugsaktiviteter eller arealer i relation til overholdelse af krydsoverensstemmelseskravene. Det er det kritikpunkt, som styrelsen med sin reviderede praksis reagerer på. Det bemærkes, at der har været løbende dialog med EU-Kommissionen om spørgsmålet.</p>
<p>Nr. 2 – til afsnit 1.1.5</p> <p>I afsnit 1.1.5 bliver det forsøgt at definere begrebet “bedrift”, men det skaber ikke tilstrækkeligt overblik og hjemmelsdefinition for alle parter at støtte ret på. For hvad er forskellen mellem “tilknyttede virksomheder”</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i vejledningen.</p> <p>Styrelsen henviser til, at ordet “bedrift” er defineret i forordning</p>

<p>og “en samlet bedrift”? Hvad er det for en undergruppe under “tilknyttede virksomheder”, der udgør en sådan bedrift?</p> <p>Det er i denne sammenhæng væsentligt, at vejledningen bibringer læseren fuldstændig klarhed med hensyn til, hvordan styrelsen vil definere virksomheder med landbrugsaktivitet, jf. afsnit 1.1.2., se særlige bemærkninger hertil nedenfor under afsnit 4.</p>	<p>2021/2115, artikel 3, nr. 2, og at teksten i vejledningen afspejler det.</p> <p>Vejledningens formål er ikke at fastsætte en definition af bedrifter, men at gengive den definition, som findes i lovgivningen.</p> <p>Styrelsen har fjernet udtrykket ”samlet” for at afspejle, at der ikke er nogen forskel på én bedrift og en samlet bedrift.</p>
<p>Nr. 3 – til afsnit 1.1.5 Landbrug & Fødevarer stiller desuden spørgsmål til, hvorfor definitionen angår “en bedrift”, jf. 2. afsnit, under 1.1.5., når det retteligt er “en samlet bedrift”, der sigtes efter at få defineret?</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i vejledningen.</p> <p>For at fremme forståelsen har styrelsen ændret teksten, så ”samlet” udgår. Der er ingen forskel på en samlet bedrift og én bedrift i ental og derfor ingen grund til at anvende ”samlet” bedrift, hvis det giver anledning til tvivl.</p>
<p>Nr. 4 – til afsnit 1.1.5 Der henvises i øvrigt i afsnit 1.1.5. flere gange til forhold, som er fastlagt i retspraksis, men uden at der konkret henvises til hvilken retspraksis, der er tale om. Det er vigtigt, at der i vejledningen henvises til den konkrete retspraksis, så ansøger og dennes rådgiver har noget konkret at orientere sig imod.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til at ændre i vejledningen.</p> <p>Der findes en række eksempler fra praksis, som belyser, hvordan bedrifter skal afgrænses. Det tidligste eksempel findes i Domstolens dom i sagen Landkreis Bad Dürkheim, sagsnr. C-61/09, navnlig præmisserne 52-70. Synspunkterne heri er gentaget og uddybet i senere praksis.</p> <p>Styrelsen henviser til, at det er helt sædvanligt at undlade at henvise udtømmende til alle relevante retskilder om et emne, således at vejledningerne vedbliver med at være rettede mod personer uden fagjuridisk baggrund. Det er en tilgang, styrelsen almindeligvis har til sine vejledninger, og generelt anser for at være den mest hensigtsmæssige.</p>

<p>Nr. 5 – til afsnit 1.1.5 Det fremgår af andet sidste afsnit, anden sætning under 1.1.5., at “I tilfælde af at en ansøger fuldstændig er underlagt anvisning fra andre, for eksempel en ejer, kan styrelsen vurdere, at produktionsenhederne i en ansøgning tilhører ansøgers ejers bedrift. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis situationen i denne sætning var illustreret/præciseret, for sætningen er vanskelig at forstå.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i vejledningen.</p> <p>Styrelsen har omformuleret teksten, så den fremstår mere klart. Styrelsen henviser i øvrigt til den ovenfor gengivne praksis fra EU-domstolen.</p>
<p>Nr. 6 – generelt Grundlæggende mener Landbrug & Fødevarer, at den gamle vejledning for 2025 er bedre struktureret (der er taget udgangspunkt i vejledningen på Miljøområdet). Den nye giver ikke samme overblik.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til at ændre i vejledningen, idet styrelsen vurderer, at vejledningen fremstår tilstrækkelig klar og tydelig i sin struktur og indhold.</p>
<p>Nr. 7 – generelt Desuden er der fjernet flere eksempler, som stadig er retvisende og illustrative for planteavlserådsgivere og landmænd. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at disse eksempler også sættes ind i 2026-vejledningen.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til at ændre i vejledningen, idet styrelsen vurderer, at vejledningen fremstår tilstrækkelig klar og tydelig i sin struktur og indhold.</p>
<p>Nr. 8 – generelt Den FAQ, der linkes til i afsnit 1.1.1., vil vi opfordre til, skrives ind i vejledningsteksten, så det findes samlet her. Hvis afsnittet skal være en hjælp for planteavlserådsgivere og landmænd, for hvem selskabsret ikke er en spidskompetence, foreslås følgende struktur på vejledningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Erklæring i FS 1.1.2. Indsæt afsnit 3.2.4. ”Bruger du kun et CVR-nummer” (fra gamle vejledning fra 2025) – så kan vi få sorteret alle de rådgivere fra, som ikke skal læse de øvrige afsnit 1.1.3. Hvad er landbrugsvirksomhed? 1.1.4. Spørgsmål 1 i erklæringen 1.1.5. Spørgsmål 2 i erklæringen (sammenskriv forslagens afsnit 1.1.1.1. og 1.1.4.) 1.1.6. Hvornår udgør dine landbrugsvirksomheder én samlet bedrift 1.1.7. Hvad sker der, hvis jeg laver fejl i indberetningen om tilknyttede virksomheder 	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til at ændre i vejledningen, idet styrelsen vurderer, at vejledningen fremstår tilstrækkelig klar og tydelig i sin struktur og indhold.</p>
<p>Nr. 9 – til afsnit 1.1.1.1 SGAV anfører på side 22, ”definition 3” at bestemmende indflydelse også kan være når ”du råder over det faktiske flertal af stemmerne på generalforsamling.” Det giver Landbrug & Fødevarer anledning til at spørge, i hvilket tilfælde en landbruger vil kunne råde over det faktiske flertal af stemmerne uden, at der foreligger en aftale herom, jf. definition 1?</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer.</p> <p>I anledning af Landbrug & Fødevarers bemærkninger har styrelsen forkortet afsnittet for at forenkle det.</p>

<p>Nr. 10 – til afsnit 1.1.1.1 Hvor længe skal denne råden eksistere, før den udvikler sig til en bestemmende indflydelse, da det forudsættes at moderselskabsstatus ikke etableres alene på baggrund af enkelte generalforsamlinger, men skal udgøre en mere permanent tilstand.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Bestemmende indflydelse foreligger efter styrelsens vurdering med det samme, et af kriterierne herfor er opfyldt. Det er ikke en tilstand, som opstår over tid.</p>
<p>Nr. 8 – til afsnit 1.1.1.1 I det tilsvarende afsnit i 2025-vejledningen står følgende sætning til sidst i afsnittet ”Den fælles landbrugsvirksomhed vil derfor være sin egen bedrift uden tilknytning til ejernes øvrige landbrugsvirksomheder, som de har bestemmende indflydelse over.” Da denne sætning er med til at understrege en væsentlig pointe, foreslås det, at sætningen bevares i den nye vejledningstekst.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer.</p> <p>Styrelsen har indsat en ny tekst, som understreger, at der i visse tilfælde ikke er nogen tilknyttede virksomheder at angive.</p>
<p>Nr. 9 – til afsnit 1.1.2 Det fremgår af teksten at en landbrugsvirksomhed er en virksomhed, der ”driver en landbrugsaktivitet”. Dette foreslås ændret til ”udfører landbrugsaktivitet”. Se endvidere bemærkninger under afsnit 4 senere i dette høringssvar.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer.</p> <p>Styrelsen har genbesøgt afsnittet, og vurderet, at landbrugsaktiviteter er tilstrækkeligt beskrevet i vejledning om grundbetaling, og derfor udgår afsnittet.</p>
<p>Nr. 10 – til afsnit 1.1.2.1.2 Afsnittet om definition af bevarelse af landbrugsareal fremstår umiddelbart afkoblet fra resten af vejledningen, og det er derfor uklart hvad der er formålet med afsnittet.</p> <p>Teksten fokuserer på, hvordan man opretholder et areal som et landbrugsmæssigt areal, hvilket næppe er formålet for de personer, der læser afsnittet. Har agerjord, permanente afgrøder og permanente græsarealer en særlig status i forhold til definitionen af landbrugsareal i konditionalitet, bør fokus være på hvilken status dette er og hvad kriterierne er for at opnå den særlige status. Landbrug & Fødevarer opfatter teksten således, at hensigten med afsnittet er at definere hvad minimumskravet til landbrugsaktivitet er på et landbrugsareal – og som – hvis denne minimumsaktivitet udføres – betyder, at der er tale om en virksomhed der udøver landbrugsaktivitet. Hvis dette er tilfældet, skal det skrives mere direkte i vejledningsteksten, så der i overskriften står ”minimumskrav til landbrugsaktivitet” – og at dette også fremgår af de tre underoverskrifter for hhv. agerjord, permanente afgrøder og permanente græsarealer.</p>	<p>Bemærkningen giver anledning til ændringer i vejledningen.</p> <p>Styrelsen har genbesøgt afsnittet, og vurderet, at landbrugsaktiviteter er tilstrækkeligt beskrevet i vejledning om grundbetaling, og derfor udgår afsnittet.</p>

<p>Nr. 11 – til afsnit 1.1.10 Hvad hvis jeg laver fejl i indberetningen om tilknyttede landbrugsvirksomheder (1.1.10) Afsnittet er væsentligt forkortet i forhold til afsnit 3.2.9 i vejledningen fra 2025. Landbrug & Fødevarer vil gerne have uddybet om afkortningen af afsnittet betyder indholds- og proceduremæssige ændringer.</p> <p>Som Landbrug & Fødevarer umiddelbart læser det, kan fejl i indberetningen ikke længere medføre træk i støtten. Det fremgår dog fortsat af SGAVs hjemmeside, at der kan ske træk i støtten. Det er derfor vigtigt, at det præciseres, hvad der gælder.</p> <p>I den sammenhæng skal Landbrug & Fødevarer bemærke, at indberetningen af tilknyttede virksomheder i fællesskemaet er en svær opgave at løse for planteavlskonsulenter som normalt laver ansøgninger for landmændene, da de ikke er eksperter i selskabsret. Mange konsulenter er derfor meget bekymrede for, om de kan komme til utilsigtet at lave fejl i indberetningen. Derfor mener Landbrug & Fødevarer, det er meget vigtigt, at SGAV først og fremmest spørger ind til de indberettede oplysninger, og at det forventningsafstemmes nærmere, at styrelsen alene skrider til yderligere handlinger, hvis der er tale om bevidst undladelse af oplysninger.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>De almindelige regler om ansøgningssystemet kræver, at styrelsen kan forebygge og korrigere uregelmæssigheder. Styrelsen er derfor forpligtet til at reagere på det, hvis styrelsen konstaterer, at en ansøgning er fejlagtigt udfyldt.</p>
<p>Nr. 12 - generelt Det er fortsat meget uklart hvordan sanktioner på tværs af bedriften (dvs. på tværs af flere CVRnumre) i praksis vil blive håndteret, da dette ikke er beskrevet i den reviderede vejledningstekst – og heller ikke i SGAVs vejledning om, hvordan der beregnes sanktioner for konditionalitet.</p>	<p>Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i vejledningen. SGAV tager dog L&F's bemærkning til efterretning ved udarbejdelse af en senere version af vejledningen om sanktionsberegning.</p>
<p>Nr. 13 - generelt Først og fremmest vil Landbrug & Fødevarer gerne understrege, at det er særdeles vigtigt, at det nye bedriftsbegreb alene anvendes fremadrettet og ikke bagudrettet. Dette gælder ikke mindst i situationer, hvor det er nødvendigt at overveje, om der er tale om gentagne overtrædelser. Det vil sige, at hvis virksomhed A, B og C er tilknyttet hinanden, og der i 2026 konstateres en overtrædelse i virksomhed A, vil det ikke få gentagelsesvirkning, selvom der i 2024 var en lignende overtrædelse i virksomhed B. Der er generelt behov for, at vejledningsmaterialet besvarer en række spørgsmål vedrørende gentagelsesvirkning, som også beskrevet i afsnittet herunder:</p>	<p>Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer i vejledningen. SGAV tager dog L&F's bemærkning til efterretning ved udarbejdelse af en senere version af vejledningen om sanktionsberegning.</p>

<p>Det anføres i sanktionsvejledningens afsnit 3.1.2, at sanktionsprocenter ved gentagelsestilfælde varierer fra 5 % til 15 %. Det anføres samtidig, at der for gentagelsesvirkning skal være tale om en overtrædelse af det samme krav mere end én gang inden for en sammenhængende periode på tre kalenderår. Støttemodtageren skal være blevet underrettet om tidligere overtrædelse, og hvor det er relevant, have haft mulighed for at træffe de nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe den tidligere overtrædelse.</p>	
<p>Nr. 14 - generelt SGAV bedes oplyse, hvorvidt gentagelsesvirkning går på tværs af koncernen. Dvs. hvis (i ovenstående eksempel under afsnittet ”Flere overtrædelser på tværs af virksomheder”) en landbruger i Konventionel ApS har en overtrædelse af krav 3.4.1 i ét år og i Økologi ApS har en overtrædelse af krav 3.4.1 næste år, skal der så pålægges Økologi ApS en gentagelsesvirkning?</p> <p>Og i bekræftende fald – vil der kunne pålægges gentagelsesvirkning allerede ved at Konventionel ApS og Økologi ApS begge overtræder samme krav i samme kalenderår?</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Det skal bemærkes, at det beror på en konkret vurdering, om en gruppe produktionsenheder skal anses for én bedrift.</p> <p>Hvis styrelsen vurderer, at to overtrædelser er sket på samme bedrift, vil det være begrundet i, at produktionsenhederne drives af samme landbruger, og derfor vil sanktionen vedrøre den pågældende landbruger. Derfor vil styrelsens praksis for gentagelsesvirkning finde anvendelse på tilsvarende vis med forbehold for, at de er blevet underrettet.</p> <p>En gentagelsesvirkning for overtrædelser på tværs af produktionsvirksomheder inden for samme kalenderår er bl.a. betinget af, at de er blevet underrettet og har haft mulighed for træffe afhjælpende foranstaltninger for at bringe overtrædelsen af de specifikke krav til ophør.</p>
<p>Nr. 15 - generelt SGAV bedes ligeledes oplyse, hvordan spørgsmålet om fortsat behandles i denne sammenhæng, f.eks. beregnet fortsat som følge af gentagen overtrædelse?</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Styrelsen vil overveje, om der er behov for at supplere vejledningen om sanktionssystemet med yderligere beskrivelser.</p>
<p>Nr. 16 - generelt</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p>

<p>Overtrædelser på tværs af bedriften: Loft over støttetæk SGAV opfordres til at oplyse og beskrive i vejledningsmaterialet, hvordan sanktioner fremtidigt skal beregnes, f.eks. hvis der i et kalenderår konstateres overtrædelser i flere tilknyttede virksomheder.</p> <p>Det fremgår af vejledning om sanktionssystemet for konditionalitet, afsnit 3.1.1.4, at "[s]om udgangspunkt adderes nedsættelsesprocenterne for de enkelte overtrædelser, dog med et loft på 5 pct." i sager med flere uagtsomme overtrædelser i samme år.</p> <p>Forestiller vi os scenariet, hvor en landbruger ejer 100 % af tre ApS'er: Konventionel ApS, Økologi ApS og Husdyr ApS. Landbrugeren har en overtrædelse af LF 3.4.1 (1 %) og LF 5.14 (3 %) i Konventionel ApS. Landbrugeren har en overtrædelse af LF 11.8 (3 %) i Økologi ApS. (Baseret på eksemplet på side 22 i sanktionsvejledningen)</p> <p>Gælder loftet på 5 % så per virksomhed eller på tværs af de tilknyttede virksomheder. Dvs. vil man opleve et samlet træk på 5 % på alle virksomheder eller to træk i samme kalenderår på hhv. 4 % og 3 %?</p> <p>Alternativ situation (baseret på eksempel på side 23 i vejledningen): Konventionel ApS har en overtrædelse af LF 5.14 (3 %). Økologi ApS har to overtrædelser; en på LF 3.4.1 (1 %) og LF 11.8 (10 %). Loftet vil her normalt være 10 %.</p> <p>Vil landbrugeren i dette tilfælde opleve et samlet støttetæk på 10 % eller to støttetæk af hhv. 3 % og 10 %?</p>	<p>Styrelsen vil overveje, om der er behov for at supplere vejledningen om sanktionssystemet med yderligere beskrivelser.</p> <p>Hvis styrelsen vurderer, at to overtrædelser er sket på samme bedrift, vil det være begrundet i, at produktionsenhederne drives af samme landbruger, og derfor vil sanktionen vedrøre den pågældende landbruger. Derfor vil lofterne finde anvendelse på tilsvarende vis.</p>
<p>Nr. 17 - generelt SGAV opfordres til at opdatere og sende vejledning om sanktionssystemet i høring snarest muligt og inden det ændrede bedriftsbegreb får effekt, så konsekvenserne af overtrædelser på tværs af virksomheder fremstår klart for både konsulenter og landbrugere.</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Styrelsen vil overveje, om der er behov for at supplere vejledningen om sanktionssystemet med yderligere beskrivelser.</p>
<p>Nr. 18 - generelt Det fremgår af vejledningen, at tilknyttede virksomheder skal begrænses til at forstå koncernforbundne virksomheder med landbrugsaktivitet.</p> <p>SGAV bedes oplyse, hvor hjemlen til at begrænse tilknyttede virksomheder til virksomheder med landbrugsaktivitet fremgår. SGAV opfordres til at sikre,</p>	<p>Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Det fremgår af ansøgningsbekendtgørelsen nr. 1341 af 21. november 2025, § 5, stk. 4, at ansøger alene skal angive tilknyttede virksomheder, der har landbrugsaktivitet i Danmark.</p>

<p>at hjemlen hertil er klart anført i alle relevante bekendtgørelser og ikke alene i vejledningsmaterialet.</p> <p>Lægges det, som anført i vejledningen, til grund, at overtrædelser og sanktioner alene pålægges i virksomheder med landbrugsaktivitet og som følge af overtrædelser i virksomheder med landbrugsaktivitet, udestår spørgsmålet om, hvordan SGAV fremadrettet vil definere virksomheder med landbrugsaktivitet.</p>	<p>Årsagen hertil er, at virksomheder, som ikke udøver nogen landbrugsaktivitet sædvanligvis ikke vil være relevante for konditionalitetskontrollen, og derfor er det indtil videre vurderet, at det ikke er nødvendigt at pålægge ansøgerne den byrde at oplyse om virksomheder, som ikke udøver landbrugsaktiviteter.</p>
<p>Nr. 19 - generelt</p> <p>Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at SGAV informerer bredt ud om ændringen til landbrugeren, ændringen af bedriftsbegrebet er af meget stor væsentlighed og har store konsekvenser landbrugerne. Det er vigtigt, at der udsendes en nyhed, som fremgår både af hjemmeside og nyhedsbrev, og at der afholdes et webinar, hvor landbrugere og konsulenter har mulighed for at stille spørgsmål.</p>	<p>Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.</p> <p>Styrelsen arbejder for, at tilknyttede virksomheder og afgrænsning af bedrifter vil være et emne i de aktiviteter, hvor branchens interessenter bliver inddraget, så som dialogforum og lignende. Emnet indgår herudover i webinar om ansøgningsrunden 2026.</p> <p>Der planlægges herudover løbende kommunikation om emnet, så som opdatering af FAQ.</p>